

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด" นี้ มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษา กับหัวหน้าหมวดการศึกษา เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน

สมมุติฐาน

1. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ที่มีต่อการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ที่มีต่อการบำรุงรักษาบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ที่มีต่อการพัฒนาบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ที่มีต่อการให้พ้นจากงาน ไม่แตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในประเทศไทย ทั้ง 71 จังหวัด ประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มประชากรที่เป็นหัวหน้าส่วนการศึกษา จำนวน 71 คน จาก 71 จังหวัด โดยไม่มีการสุ่ม
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นหัวหน้าหมวดการศึกษา จำนวน 341 คน สุ่มเอามาร้อยละ 50 จากจำนวนหัวหน้าหมวดการศึกษาทุกจังหวัด โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รวมประชากรทั้งสิ้น 412 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	หัวหน้าส่วนการศึกษา	หัวหน้าหมวดการศึกษา	รวม
กระบี่	1	3	4
กาญจนบุรี	1	5	6
กาฬสินธุ์	1	7	8
กำแพงเพชร	1	3	4
ขอนแก่น	1	8	9
จันทบุรี	1	3	4
ฉะเชิงเทรา	1	4	5
ชัยนาท	1	3	4
ชัยภูมิ	1	6	7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	หัวหน้าส่วนการศึกษา	หัวหน้าหมวดการศึกษา	รวม
ชลบุรี	1	5	6
ชุมพร	1	4	5
เชียงใหม่	1	6	7
เชียงใหม่	1	10	11
ศรีสะเกษ	1	3	4
ตราด	1	3	4
ตาก	1	4	5
นครนายก	1	2	3
นครปฐม	1	3	4
นครพนม	1	7	8
นครราชสีมา	1	11	12
นครศรีธรรมราช	1	8	9
นครสวรรค์	1	6	7
นนทบุรี	1	3	4
นราธิวาส	1	6	7
น่าน	1	5	6
บุรีรัมย์	1	6	7
ปทุมธานี	1	4	5
ประจวบคีรีขันธ์	1	4	5
ปราจีนบุรี	1	6	7
ปัตตานี	1	5	6
พะเยา	1	4	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	หัวหน้าส่วนการศึกษา	หัวหน้าหมวดการศึกษา	รวม
พระนครศรีอยุธยา	1	8	9
พังงา	1	4	5
พัทลุง	1	3	4
พิจิตร	1	4	5
พิษณุโลก	1	5	6
เพชรบุรี	1	4	5
เพชรบูรณ์	1	4	5
แพร่	1	4	5
ภูเก็ต	1	2	3
มหาสารคาม	1	5	6
แม่ฮ่องสอน	1	3	4
ยะลา	1	3	4
ยโสธร	1	4	5
ร้อยเอ็ด	1	7	8
ระนอง	1	2	3
ระยอง	1	3	4
ราชบุรี	1	5	6
ลพบุรี	1	3	4
ลำปาง	1	6	7
ลำพูน	1	3	4
เลย	1	5	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	หัวหน้าส่วนการศึกษา	หัวหน้าหมวดการศึกษา	รวม
ศรีสะเกษ	1	6	7
สกลนคร	1	7	8
สงขลา	1	5	6
สฐล	1	3	4
สมุทรปราการ	1	2	3
สมุทรสงคราม	1	2	3
สมุทรสาคร	1	2	3
สระบุรี	1	6	7
สิงห์บุรี	1	3	4
สุโขทัย	1	5	6
สุพรรณบุรี	1	5	6
สุราษฎร์ธานี	1	9	10
สุรินทร์	1	6	7
หนองคาย	1	4	5
อ่างทอง	1	4	5
อุตรธานี	1	10	11
อุตรดิตถ์	1	4	5
อุทัยธานี	1	4	5
อุบลราชธานี	1	10	11
รวม	71	341	412

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามความถี่ที่จัดลำดับความสำคัญ (Rating scale) ซึ่งผู้วิจัยได้จัดสร้างเองจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ประกอบกับประสบการณ์ของผู้วิจัยเองที่ได้พบเห็นจากการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ สภาพการสมรส การศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความถี่ในการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ในด้าน การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 85 ข้อ ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและขอความเห็น แล้วจึงพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามจนเหลือจำนวน 73 ข้อ ก่อนที่จะนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ

การขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ในเรื่องการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษ จำนวน 7 ท่าน ให้ประมาณค่าและแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ แล้วนำค่าที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย (มัธยฐานเลขคณิต)

$\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนคะแนนทั้งหมด¹

¹ ประคอง กรมสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 4. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40-41.

ข้อความแต่ละข้อที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ถือว่าเป็นคำถามที่จะนำมาใช้ เมื่อวิเคราะห์ข้อความทั้งหมดแล้ว มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 อยู่ 3 ข้อ และตัดออกไป ดังนั้นแบบสอบถามที่จะนำไปทดลองขั้นต้น (Try out) จึงมีจำนวน 70 ข้อ

การทดลองขั้นต้น (Try out) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาใน 4 จังหวัดคือ จังหวัดนครราชสีมา 22 คน จังหวัดบุรีรัมย์ 13 คน จังหวัดสุรินทร์ 13 คน และจังหวัดศรีสะเกษ 13 คน รวมทั้งหมด 61 คน แบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ทั้ง 61 ฉบับ ได้รับคืนมา 47 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.05 ของแบบสอบถามที่ใช้ทดลองทั้งหมด ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้ง 47 ฉบับ มาให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยให้คะแนนดังนี้

สำหรับข้อความที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดให้ 5 คะแนน มากให้ 4 คะแนน ปานกลางให้ 3 คะแนน น้อยให้ 2 คะแนน และน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธี Split-half Method โดยแบ่งเป็นข้อคู่ ข้อคี่ แล้วใช้สูตร

$$r_{t_1 t_2} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{t_1 t_2}$	คือ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ
$\sum X, \sum Y$	คือ ผลรวมของคะแนนข้อคู่และข้อคี่
$\sum X^2, \sum Y^2$	คือ ผลรวมของกำลังสองของคะแนนของข้อคู่และข้อคี่
$\sum XY$	คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อคู่และข้อคี่
N	คือ จำนวนคนทั้งหมดในการทดสอบ ¹

¹ Henry E. Garrett, and R.S. Woodworth, Statistical in Psychology and Education (New York : David McKay Co., 1967), p. 143.

$$r_{tt} = \frac{2r_{t_1 t_2}}{1+r_{t_1 t_2}}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$r_{t_1 t_2}$ คือ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ¹

และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.98 (ดังปรากฏรายละเอียดการคำนวณในภาคผนวก) แบบสอบถามที่ไว้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ มีค่าถามในการบริหารงานบุคคลด้านต่าง ๆ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนข้อและค่าร้อยละตามประเภทของงานด้านต่าง ๆ

ประเภทของงาน	จำนวนข้อ	ร้อยละ
การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร	17	24.29
การบำรุงรักษาบุคลากร	28	40.00
การพัฒนาบุคลากร	17	24.29
การให้พ้นจากงาน	8	11.42
รวม	70	100.00

¹ Henry E. Garrett and R.S. Woodworth, Statistical in Psychology and Education (New York : David McKay Co., 1967), p. 339.

ในตอนท้ายของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ให้โอกาสแก่ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษาในงานทั้ง 4 ด้านอีกด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากหัวหน้าแผนกวิชาการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอความอนุเคราะห์จากอธิบดีกรมการปกครอง ให้ออกหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามซึ่งปิดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว เพื่อการส่งกลับของแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาและกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา โดยทางไปรษณีย์ หลังจากนั้นประมาณ 15 วัน แบบสอบถามก็ถูกส่งกลับมายังผู้วิจัย ประมาณร้อยละ 65 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป ผู้วิจัยได้มีหนังสือทวงไปยังผู้ตอบแบบสอบถามอีกครั้ง และต่อมาได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 88.35 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มประชากร	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละ
หัวหน้าส่วนการศึกษา	71	64	90.14
หัวหน้าหมวดการศึกษา	341	300	87.98
รวม	412	364	88.35

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอเป็นตารางความถี่จำนวน และคาร์ยอละ พร้อมทั้งกำบรรยายประกอบตาราง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งมี 4 ด้านคือ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน เสนอเป็นตารางค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมทั้งกำบรรยายประกอบตาราง
3. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษาทั้ง 4 ด้าน
4. ทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มคอการบริหารงานบุคคลทั้ง 4 ด้านด้วย t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การหาคาร์ยอละ ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{คือ ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum fX = \text{คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{คือ จำนวนคะแนนทั้งหมด}^1$$

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 4.

(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40-41.

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

$\sum fx^2$ = คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนยกกำลังสองกับความถี่

N = คือ จำนวนคะแนนทั้งหมด¹

4. การทดสอบความแตกต่างด้วย t-test ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t คือ ค่าที่จะใช้ในการพิจารณาใน t-distribution

\bar{X}_1 คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 1

\bar{X}_2 คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2

N_1 คือ จำนวนคนในกลุ่ม 1

N_2 คือ จำนวนคนในกลุ่ม 2

S_1^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่ม 1

S_2^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่ม 2²

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 4,
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 51.

² Helen M. Welker, Elementary Statistical Methods
(New York : Henry Holt and Company, 1958), p. 92.